

LEEUWENDEEL

Wijkkrant van Wijkvereniging Leeuwendaal | Uitgave: Winter 2022

HET RIJSWIJKS GROEN VAN TOEN

Een avondwandeling met Tollens in 1850

“Als alles stil wordt, lucht en grond,
dan dool ik liefst de wandelperken,
de dreven en de beemden rond.”

— HENDRIK TOLLENS

Sint Maarten 🦁 Op pad met het Buurtpreventieteam 🦁 Timo Waarsenburg
Pak onveilige Haagweg aan! 🦁 Van wonen bij zee naar een zee van ruimte
Enorme snoek 🦁 Hond in de wijk 🦁 Spullen over? 🦁 Collectant in de wijk

In dit nummer:

Agenda van activiteiten van Wijkvereniging Leeuwendaal	5
Sint Maarten.....	6
Nieuw jaar, nieuwe bridgecursus bij Amicitia	7
Op pad met het Buurtpreventieteam	8
Pak onveilige Haagweg aan!.....	13
Timo Waarsenburg: 'Verhalen zijn zo oud als de mensheid'	14
Van wonen bij zee naar een zee van ruimte.....	16
Enorme snoek.....	20
Hond in de wijk.....	21
Het Rijswijks groen van toen.....	22
Spullen over? Doneer ze aan de weggeefwinkel!	26
Collectant in de wijk	28
Expositie in De Compagnie.....	29
Column: Dickensnostalgia	31

Colofon

Leeuwendeel is het communicatiemiddel van de wijkvereniging Leeuwendaal

Bestuur Wijkvereniging Leeuwendaal:
Wilgert Opraus, voorzitter, tel. 06 10 97 16 34
Martijn Runderkamp, penningmeester, e-mail:
penningmeester@wijkvereniging-leeuwendaal.nl,
tel. 06 51 33 26 38
Paul Koeslag, algemeen lid/communicatie
Karin Brogtrop, secretaris
Anja Verlaan, lid

Contactgegevens:
Internet: www.wijkvereniging-leeuwendaal.nl
E-mail: info@wijkvereniging-leeuwendaal.nl
Facebook: www.facebook.com/wijkverenigingleeuwendaal

Redactie Wijkkrant:
Redactie: Barbara Schilperoort, Erika Priebee,
Nora Groot, Annemiek van der Zande
Eindredactie: Annemiek van der Zande
E-mail: wijkkrantleeuwendaal@gmail.com

Vormgeving, realisatie en drukwerk:
Hans de Booij (i.o.v.) Phytalis
Geestbrugkade 35, 2281 CX Rijswijk
06 24 22 39 58
Internet: www.phytalis.nl
E-mail: info@phytalis.nl

Versijning, Oplage & Verspreiding:
Frequentie: 4 keer per jaar
Oplage: 1.200 stuks
Verspreiding: alle adressen in wijk Leeuwendaal
(Rijswijk ZH) en direct betrokkenen

Beste wijkgenoten,

Wat een jaar hebben we weer achter de rug. Vorig jaar werden we nog belemmerd door corona. Dit jaar konden al onze activiteiten gelukkig weer opstarten. We hadden er zelfs zo veel dat we dingen zijn gaan combineren. Het bleek een groot succes voor de wijkvereniging om de zomerborrel, Old-timer Rallye en Leeuwendaalrun op één dag te organiseren. Dat gaan we volgend jaar zeker weer doen! Kom ook, de laatste zaterdag van de zomervakantie. Zie ook onze andere activiteiten in de kalender verderop in dit blad.

Ondanks dat corona tot nu toe onder controle lijkt, zijn er nog steeds vele onzekerheden: oorlog, inflatie, en Ajax kansloos uit de Champions League geknikkerd. Zo was 2022. Ik hoop dat jullie allemaal nog een mooie laatste maand hebben, met kansen om fijn samen te zijn. Geniet ervan.
Op naar 2023.

Wilgert Opraus - Voorzitter Wijkvereniging Leeuwendaal

Uit de redactie

In alle vroegte ga ik met mijn hond de deur uit, elke dag. Ik ben een ochtendmens. Met een hond in huis heb je dan 'ochtenddienst'. Als ik de deur uit loop is het donker, koud en stil. De wijk moet nog ontwaken. Niet echt aantrekkelijk om naar buiten te gaan. Hoe anders is dat in de zomer! Wanneer de vogels vrolijk fluitend om je heen te horen zijn. En afgelopen zomer zag ik met regelmaat een grote bonte specht in de oude naaldbomen in de Hoornbruglaan. Elke keer weer een geluismomentje. Tegenwoordig helaas geen getik meer tegen de bomen. Zou de specht Leeuwendaal inmiddels hebben verlaten of gewoonweg nog niet wakker zijn?

De dagen mogen dan kort en guur zijn, ik hou van deze tijd van het jaar. De gezelligheid in huis, samen eten en drinken, tijd om te cocoonen en even niks te doen. En naarmate 1 januari nadert ga ik als vanzelf nadenken over mijn goede voornemens. Eerlijk gezegd zijn die elk jaar haast hetzelfde. Herkenbaar? Wie weet biedt het lezen van deze Leeuwendeel u wel inspiratie voor iets heel anders. Er al eens aan gedacht om collectant te worden of om het buurtpreventieteam te versterken? Veel leesplezier!

Annemiek van der Zande - Eindredacteur Leeuwendeel

Activiteiten in Leeuwendaaal

Iedere eerste woensdag van de maand:

Koffie drinken in Amicitia.

Een gezellig bakje koffie drinken met buurtgenoten. Voor iedereen toegankelijk. Vanaf 10:30 in sociëteit Amicitia, Oranjelaan 39.

Zaterdag 4 maart: Lenteborrel in de Conckelaer

De voormalige nieuwjaarsborrel schuiven we wederom een paar maanden verder naar het voorjaar. Er zijn al zoveel recepties in januari. En in maart hebben we meer kans om op het terras van de Conckelaer van de voorjaarszon te genieten. Vanaf 16:00 in café De Conckelaer. Hoekweg 1, net over de Geestbrug richting Voorburg.

Zaterdag 11 maart: Start veegseizoen speeltuin Mauritslaan

Gezellige borrel in de Mauritslaan speeltuin (konijnenspeeltuin). Door het jaar wordt de speeltuin volgens schema geveegd. We starten het seizoen gezamenlijk met een grote schoonmaak vanaf 14:00. Neem je tuingereedschap mee. We sluiten af met een verbroederende borrel met hapjes.

April: Paasbrunch

Zoals de naam het al zegt: brunch rond Pasen. Locatie nog te bepalen. Waarschijnlijk in de Leeuwendaaalkerk.

Zaterdag 13 & zondag 14 mei: Kunst ter Plekke 2023

In het weekend van 13 en 14 mei 2023 vindt weer ons tweejaarlijkse wijkkunstfestival Kunst ter Plekke plaats. Alle enthousiaste muzikanten, zangers en rappers, schilders en tekenaars, beeldhouwers en pottenbakkers, schrijvers, dichters, spoken word en slam poetry artiesten, dansers, theatermakers en performers worden van harte uitgenodigd mee te doen. Meld je aan of vraag meer informatie via Kunstterplekke2023@gmail.com.

19 januari: Muziekdating

Voor muzikanten en zangers is er om 19.30 uur een muziekdating bijeenkomst (aanmelden tot 17 januari aantjesm@xs4all.nl). Leer je muzikale buurtgenoten kennen en kijk of je tot samenwerking kan komen voor het Kunst ter Plekke festival.

Frans Werter Voorzitter Comité Kunst ter Plekke, M 06-23484444

CONTACTPERSONEN IN DE WIJK

Leeuwenkoor:
Kunst ter plekke:
Oranjecomité:
Straatspeeldag:

Annelies Stumpel, astumpel@planet.nl
Frans Werter, kunstterplekke@gmail.com
info@ocleeuwendaal.nl
buitenspeeldagleeuwendaal@gmail.com

Veegrooster speeltuin Mauritslaan: Veegrooster.mauritslaan@gmail.com
BVG De Compagnie: info@bvgdecompagnie.nl

Mist u nog iets? Laat het ons weten!

Financieel gezond worden en/of blijven?

- financiële planning
- risicobeheer
- echtscheidingsbemiddeling
- hypotheek
- pensioenen
- verzekeringen

Ons team helpt u graag

lancyr+
Adviesgroep Rijswijk
Verzekeringen & Financieel Advies

Nijverheidsstraat 112 • 2288 BB Rijswijk • 070 390 72 35 • info@lancyrrijswijk.nl

Chez Michelle

pure, natural & personal skincare

U bent bij mij welkom voor natuurzuivere huidverzorging & behandelingen waarbij aandacht, kwaliteit en een persoonlijke benadering voorop staan.

- Behandelingen en producten van Dr. Hauschka Cosmetics
- Ook voor advies en aanschaf producten
- Scholieren en studenten 10% korting

Frederiklaan 35
2281 XM Rijswijk

T 06 - 25053569
E info@chez-michelle.nl

W www.chez-michelle.nl
F [ChezMichelleSkincare](https://www.facebook.com/ChezMichelleSkincare)

Sint Maarten

De bel gaat. Als ik de deur open doe, zie ik in het donker een verlegen kijkende peuter. Zijn gezicht wordt verlicht door de lampion in zijn hand. Iets groter dan zijn eigen kleine romp.

Vanaf de stoep geeft zijn moeder ondersteunende aanwijzingen: "Laat maar horen Joep." Bedeesd begint Joep half fluisterend te zingen: "Sinte, sinte Maarten... De koeien hebben staarten. De meisjes hebben rokjes aan. Daar komt Sinte Maarten aan." "Prachtig gezongen", reageer ik. "Nu mag je een snoepje uitzoeken". Ineens is de verlegenheid verdwenen. Joep's ogen twinkelen als ze inhalig over de schaal snoep speuren. Hier komt de keiharde beloning voor de grote moed die hij zojuist heeft getoond! De mandarijnen worden volledig genegeerd. De zakjes met winegums hebben zijn volledige aandacht. Trots draait hij

zich om en laat zijn moeder zijn buit zien. Op naar het volgende adres! De tas om zijn schouder begint al aardig vol te raken. Joep loopt binnen!

Eva is al negen. Zij weet hoe het werkt. Samen met drie klasgenootjes loopt ze dit jaar voor het eerst 'alleen' door de wijk. Geen ouders erbij. "Wij kunnen het ondertussen echt wel zelf!" Dat is een hele verantwoordelijkheid. Ze voelen zich groot. En terecht. 'The gang', heeft in elke straat wel bekend, dus wordt Leeuwendaal systematisch doorkruist. Geen kaarslicht wordt overgeslagen. Als echte marketeers verfijnen zij

hun product met een onderscheidend liedje. Geleerd van de opa van Caro: "Sint Martinus Bisschop, met zijn hoge hoed op..." De rest kan ik niet opslaan, want voor ik het weet trekken de dames alweer verder. Tijd is snoep op 11 november!

Jan, Aukje en Hilly schenken warme chocolmelk en glühwein in de koek en zopie tent van de wijkvereniging. Het is een met kerstverlichting versierde party tent. Er spelen vrolijke liedjes op de achtergrond. Aukje zegt: "Het is druk dit jaar, er zijn wel honderd kinderen langsgeslagen, ouders niet

meegerekend." De vaste standplaats wordt ter beschikking gesteld door de overburen: Rob en Suzette. Dit jaar had ik ze vooraf vergeten te vragen of we de tent weer bij ze mochten opzetten. Toen ik Rob sprak zei hij: "Ik had de activiteit al in het wijkkrantje gelezen. Laten we gelijk afspreken dat jullie onze garage hiervoor mogen blijven gebruiken zolang wij in dit huis wonen." Nou, dan ook bij deze via het wijkkrantje: Bedankt Rob en Suzette! Iedereen heeft weer genoten.

Wilgert Opraus

Nieuw jaar, nieuwe bridgecursus bij Amicitia

Sociëteit Amicitia, intussen 125 jaar oud, organiseert met regelmaat bridgecursussen voor beginners en voor mensen die verloren gegane bridgevaardigheden weer willen ophalen. De volgende cursus voor beginners zal starten in februari 2023. Wij hopen ook (nieuwe) wijkgenoten te mogen verwelkomen. Voor meer informatie kunt u terecht op www.amicitia-rijswijk.nl.

Op pad met het Buurtpreventieteam

Henk, Patrick en Ruud verzamelen bij de grote boom. Dit doen ze zo'n twee avonden per week, soms is ook Max erbij. De volle maan schijnt vanavond. Ze beginnen met een telefoontje naar de 'opco' (operationeel coördinator) van de politie om te melden dat ze hun ronde gaan lopen. Het is goed om te weten dat de politie snel ter plaatse kan zijn als er iets aan de hand zou zijn. De mannen lopen kriskras door de straten van Leeuwendaal en Cromvliet. Ze zijn duidelijk zichtbaar. U herkent ze aan de felgele jassen.

Tijdens het lopen kijken ze goed om zich heen of ze verdachte of onveilige situaties zien. Ruud is heel actief, er wordt gegrept dat dat is omdat de wijkkrant erbij is vanavond. Hij belt bij twee huizen aan om te waarschu-

wen dat een bakfiets los in de voortuin staat. Het advies is om deze altijd ergens aan vast te zetten, anders kunnen deze geliefde fietsen zo in een busje worden getild. Ze groeten iedereen die ze tegenkomen.

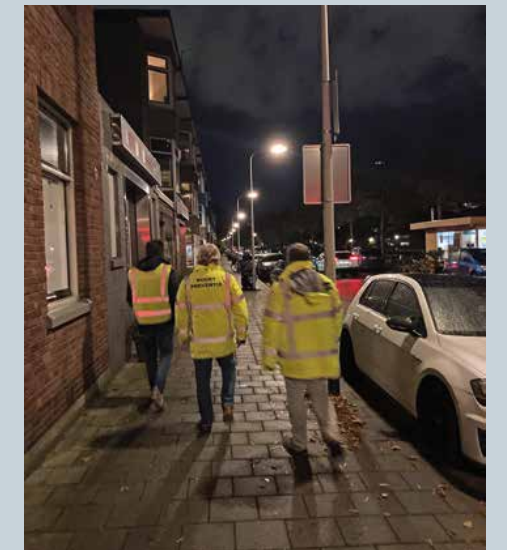

Buurtpreventieteams zijn ongeveer vijf jaar geleden gestart op initiatief van de gemeente. Er is een coördinator in oud-Rijswijk en dit is de subgroep Leeuwendaal-Cromvliet. Het is een trouw gezelschap, ze zijn er alle drie vanaf het begin bij. Henk vertelt dat het actief bijdragen aan preventie en veiligheid zijn doel is. Patrick vult aan dat hij daarnaast ook graag iets sociaals doet voor de wijk.

Toen ze net begonnen hebben ze een cursus gevolgd waarin aan bod kwam waar ze op kunnen letten, zoals wat verdacht gedrag is. Ze kregen ook tips hoe je bijvoorbeeld het beste hangjongeren kunt aanspreken en er was een onderdeel reanimatie. De buurtpreventieteams hebben dezelfde bevoegdheden als iedere burger. Het is niet de bedoeling om zelf in te grijpen, maar om indien nodig handhaving of de politie te waarschuwen.

Ze hebben niet de illusie dat ze een inbraak midden in de nacht kunnen voorkomen of iedereen kunnen afschrikken, maar hun aanwezigheid draagt wel bij aan een veiliger gevoel vinden ze. Die reactie krijgen ze ook van mensen die ze tegenkomen op straat. Voorheen was er regelmatig contact met de politie en de wijkagent. Ze vinden dat dit best wel weer wat meer mag, het helpt als je goed op de hoogte bent van wat er speelt. Toen er problemen waren met de straatverlichting in Leeuwendaal heeft het team zich daarmee bemoeid en een gesprek met de wethouder gehad. Ze maken ook regelmatig melding van het bijzetten van vuil bij afvalcontainers of onveilig parkeren waardoor hulpdiensten er niet meer door kunnen.

Natuurlijk ben ik benieuwd wat het gekste is dat ze hebben meegemaakt. Henk vertelt over de keer dat ze een man nogal raar zagen slepen met een blauwe klike. Deze bleek vol gereedschap te zitten en afkomstig van een adres in de wijk. Toen hebben ze de politie gebeld om dit verhaal te verifiëren en het bleek inderdaad helemaal te kloppen. De betreffende man had de klike even geleend om het gereedschap te vervoeren in de tram. Ze zijn wel eens vervelend benaderd maar de meeste avonden verlopen rustig. Dan is er alle ruimte voor praatjes over voetbal, wereldpolitiek en wat verder de revue passeert.

Tot slot een boodschap aan de wijkgenoten. Er is vaak duidelijk te zien wanneer iemand op vakantie is. Zorg ervoor dat 's avonds lichten branden en post uit de brievenbus wordt gehaald (deze heren zijn overigens ook nooit te beroerd wat folders naar binnen te duwen). En nieuwe aanmeldingen voor het buurtpreventieteam zijn natuurlijk altijd welkom!

Carolien Jaspers

Wassen en drogen

Met de beste service!

Bosch Wasautomaat WGG244AINL

Capaciteit: 9 kg ■ Energieklasse A ■ 1400 toeren centrifuge ■ Uniek automatisch doseersysteem
Snel programma's ■ Antivlekkensysteem ■ Trommelverlichting ■ Bijvulfunctie ■ Eenvoudige bediening

Bosch Warmtepompdroger WQG235DINL

Capaciteit: 8 kg ■ Energieklasse A+++ ■ Zelfreinigende condensor ■ Trommelverlichting
Bedlinnenprogramma ■ Halve belading optie ■ Eenvoudige bediening

** Prijs is incl. bezorgen, vakkundige installatie, demonstratie en verantwoord afvoeren van de oude machines, 2 jaar garantie en een exclusief wasmiddelpakket*

de Vries | elektro

SINDS 1930 | BEELD • GELUID • WITGOED

www.devrieselektro.nl

📍 Emmastraat 10 - Rijswijk - T. 070 390 05 05

KORTELAND AUTO'S

- * in- & verkoop
- * onderhoud & reparatie
- * apk
- * schadeherstel
- * aircoservice

Korteland Auto's en Onderdelen BV

Oranjelaan 42 - 2281 GE Rijswijk - 070 390 29 00

www.kortelandautos.nl - info@kortelandautos.nl

Wenst u

Fijne

Feestdagen

en een voorspoedig 2023

Authentiek winkelen voor jong en oud!

www.winkelcentrumoudrijswijk.nl - volg ons ook op

SMAAK VAN HET ZUIDEN

Kookkalender

- Anti-Pasti e Dolce - 28 september & 5 oktober
- Smaakvol Sicilië - 12, 19, 26 oktober & 2 november
- De keuken van Corsica - 23 & 30 november
- Italiaans Kerstmenu - 7 & 14 december
- Meer met Risotto - 18 & 25 januari 2023
 - Verse Pasta - 24 januari 2023
- Smaakvol Italië 1, 8, 15 & 22 februari 2023
- Prachtig Puglia 1, 8, 15, 22 maart 2023

Cursussen kunnen ook vanaf 6 deelnemers apart worden ingepland.

Heeft u vragen? Mail of sms/app volledig vrijblijvend:

Mail: info@smaakvanhetzuiden.nl

sms/app: 06 55101696

Wijnhandel & Kookstudio Smaak van het Zuiden

Herenstraat 103

2282 BS Rijswijk ZH

Tel: 06 - 55 10 16 96

E-mail: info@smaakvanhetzuiden.nl

Website: www.smaakvanhetzuiden.nl

Bezorgde Leeuwendaalouders: Pak onveilige Haagweg aan!

Wijkbewoners Anne van Putten en Fleur van Rooyen hebben in een gesprek met wethouder Armand van de Laar de gemeente opgeroepen om spoedig iets te doen aan de verkeerssituatie op de Haagweg.

Fleur: "De afgelopen maanden hebben we met bezorgde ouders gesproken die hun kinderen niet naar school durven laten lopen of fietsen. Bij de inrichting van de Haagweg is de doorstroming van auto's belangrijker gemaakt dan de veiligheid van schoolgaande kinderen die oversteken. Je hoeft tijdens de ochtendspits maar een half uur te gaan kijken en je kan meerdere bijna-ongelukken zien. Het is een wonder dat dit niet vaker fout gaat." Anne vult aan: "We hebben de wethouder uitgenodigd voor een gesprek en hebben hem uitgelegd wat er mis is met de knooppunten. Met een paar ingrepen zou de situatie enorm kunnen verbeteren."

Volgens het tweetal is juist nu een goed moment om na te denken over deze aanpassingen. Door de ontwikkeling van de Binchorst komen er 25.000 - 50.000 inwoners bij

die via de Haagweg naar de snelweg willen rijden. Als we nu niet nadenken over de Haagweg wonen Leeuwendalers straks op een eiland tussen het verkeer.

Tijdens het eerste gesprek bleek de wethouder begripvol en bereid mee te denken. Hij zag ook de risico's voor fietsers en voetgangers op het kruispunt Haagweg-Lindelaan. Van de Laar wil op korte termijn bezien wat hier aan gedaan kan worden. Binnenkort gaat de gemeente de Lindelaan en de inrit van de Herenstraat aanpakken. Die twee straten kruisen met de Haagweg, en de gemeente wil onderzoeken of een en ander met elkaar verbonden kan worden. Wethouder Van de Laar zei een eerste schriftelijke reactie toe op alle besproken punten binnen twee weken, en een vervolgsprek. Wordt vervolgd dus!

Anne van Putten en Fleur van Rooyen overhandigen de wethouder het boek "het recht van de snelste".

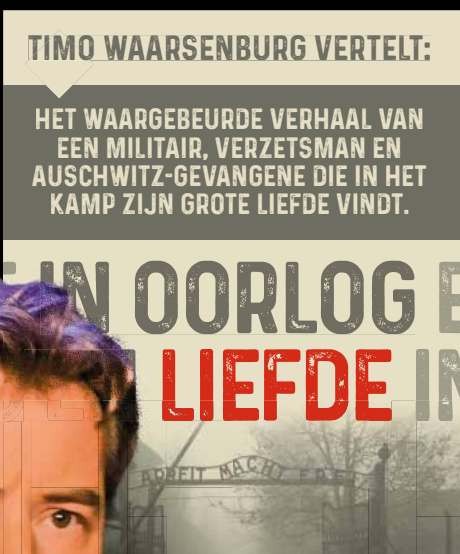
Timo Waarsenburg: 'Verhalen zijn zo oud als de mensheid'

"In oorlog en liefde" is de titel van de onvoorstelbare geschiedenis van twee jonge mensen die elkaar tegenkomen in Auschwitz, op slag verliefd worden, elkaar kwijtraken maar na de oorlog weer terugvinden. En trouwen. Timo Waarsenburg schreef een theatervoorstelling over hun verhaal waarmee hij op de planken en voor schoolklassen staat.

Gefascineerd door de verhalen die zijn vader altijd wist te vertellen over de plaatsen die het gezin tijdens vakanties bezocht, besloot hij geschiedenis te gaan studeren. Aan de Universiteit van Leiden, de stad waar hij opgroeide, volgde hij ook een bijvak journalistiek schrijven. Omdat je dan stage kon lopen bij het Leidsch Dagblad. Daar kwam hij ook in dienst, later bij de Haagse editie van de Telegraaf. Voor beide kranten schreef hij onder meer de wekelijkse historische rubrieken.

Bevrijdingsfestival Malieveld

'In die Leidse periode maakte ik kennis met het onwaarschijnlijke liefdesverhaal van Hans Beckman en Noemi

Trpin. Over de sergeant die na de capitulatie van Nederland probeert te vluchten naar Eng-

land maar wordt opgepakt en in Auschwitz terecht komt. Waar ook de jonge Joegoslavische gevangene zit vanwege haar verzetsactiviteiten. Op transport naar Mauthausen weet Hans te ontsnappen. Ze overleven beiden de oorlog, zonder dat ze dat van elkaar weten. Na de bevrijding weet hij haar weer te vinden. Het stel trouwt zoals ze elkaar al in Auschwitz hadden beloofd. Ze zijn bijna 65 jaar samen.' Timo wilde hun verhaal aanvankelijk als boek uitwerken maar het werd een vertelling. Zijn eerste optreden was op het Bevrijdingsfestival in Den Haag. 'Niemand vertelde ik wat ik op 5 mei in 2017 op het Malieveld ging doen. Mocht het geen succes worden, dan zou de afgang beperkt zijn.'

Pepijn en Branoul

Maar het liep anders. Er kwamen verzoeken om herhalingen. Hij trad drie avonden op in een uitverkocht Pepijn. Later volgden optredens in Branoul. Via "Theater in de Kamer" stond hij in kleine theaters elders in het land. Dit initiatief om in huiskamers optredens te organiseren dateert uit de oorlog. Zo hadden kunstenaars werk en konden kunstliefhebbers genieten van hun uitvoeringen. Tegenwoordig vertelt Timo zijn verhaal vooral op scholen. 'Het verhaal van Hans en Noemi spreekt ook een klas met pubers aan. Het gaat over een liefde tussen jonge mensen, het is spannend, avontuurlijk. Leerlingen kunnen zich ermee vereenzelvigen. De belangrijkste les van de Tweede Wereldoorlog is dat je nooit ofte nimmer mensen mag vervolgen om wie ze zijn. Dat is een mooie les om te vertellen.'

Verhalen

Nee, hij heeft geen plannen voor nieuwe theatervoorstellingen, al

gaat "In oorlog en Liefde" nog even door. Als zpp'er onderneemt en schrijft Timo nog veel meer. Van speeches tot webteksten, bedrijfsverhalen, familiegeschiedenissen, enzovoort. Waarbij overigens wel altijd alles draait om het verhaal. 'Het vertellen van verhalen is zo oud als de mensheid. Verhalen dienen om je te waarschuwen, om je te vermaken, om je iets te leren, om je te overtuigen. Ouders vertellen verhalen om hun kinderen op te voeden. Religies vertellen verhalen met hun eigen boodschappen. Verhalen, daar begint het mee.'

Meer informatie:
www.timowaarsenburg.nl

Barbara Schilperoord

Van wonen bij zee naar een zee van ruimte

Op een zondagmiddag ging ik bij Peter Philips en Nienke Toren en hun gezin langs voor een interview. Aanleiding was dat hun zoon Jan Maurits heet en vernoemd is naar de Mauritslaan waar ze sinds een paar jaar met veel plezier wonen. Maar nog voordat ik Jan zag, hoorde ik bij binnenkomst dat het gezin op het punt stond te gaan verhuizen. Het werd dus een gesprek dat niet alleen ging over namen en familieachtergronden, maar vooral ook over hun overwegingen om de Randstad te verlaten.

Vernoemd naar de straat

Na hun jeugd te hebben doorgebracht in Drenthe (Peter) en Friesland (Nienke) kwam het stel elkaar tegen tijdens hun studie in Groningen. Na hun studie verhuisden ze voor werk naar de Randstad en gingen ze dicht bij zee wonen in Scheveningen. Een paar jaar geleden kocht het stel het huis aan de Mauritslaan, nadat ze al snel waren gevallen voor de charme van Leeuwendaal. In het opknappen van het huis en de tuin ging veel tijd zitten, handig was dat ze in die periode door corona noodgedwongen thuis kwamen te werken. Rond diezelfde periode werd Nienke zwanger en eind 2020 werd Jan geboren. Jan is een naam die veel voorkomt in de familie Toren, dus die kwam al snel boven drijven. Maar Peter en Nienke vonden Maurits ook een leuke naam. Omdat ze het wel leuk vonden Jan te vernoemen naar de naam van hun straat werd al snel besloten Maurits als tweede naam toe te voegen.

Naar het Friese platteland

Met de komst van zusje Anna in oktober jl. kregen Peter en Nienke behoefte aan meer ruimte en

rust voor henzelf, hun kinderen en hun vrolijke hond Bram. Ook wilden ze graag dicht bij familie gaan wonen. De noodzaak om elke dag naar kantoor te gaan is er niet meer bij, dus ook dat maakte de beslissing gemakkelijker. Van de drukke Randstad en het wonen bij zee verhuisden ze medio november naar een zee van ruimte op het Friese platteland. Een dorpje van 250 inwoners en een villa met veel grond eromheen wachtten daar op hen. De oude villa is door de vorige bewoners helemaal gerenoveerd. Daar kunnen ze zo in met het jonge gezin. Deze

keer dus geen grote klusplannen.

Speeltuin

Ze kijken enorm uit naar meer natuur, rust en ruimte en het dichteren wonen bij familie. Tegelijkertijd denken ze ook wel

de reuring in de Randstad en de zee te gaan

missen, net als de gezelligheid van de wijk. Ook de speeltuin in de Mauritslaan, nu recht tegenover hun huis, valt weg. Ze gaan maar eens nadenken over wat speeltoestellen in hun eigen tuin. En met vrienden in Leeuwendaal hebben ze al plannen gemaakt voor huizenruil, dus Jan Maurits zal echt nog wel eens in de speeltuin in zijn 'eigen straat' terug komen.

Christianne Bleijenbergh

TROTSE BEWONERS VAN HET POSTKANTOOR

HAAGWEG 177 2281 AJ RIJSWIJK

verzekeringsadvies bij u om de hoek
100% onafhankelijk en deskundig

070 399 65 60 • HOOGENRAAD-VERZEKERINGSADVISEURS.NL

HOOGENRAAD
NVM MAKELAARS

MAKELAARS SINDS 1903

070 399 36 34 • HOOGENRAAD.NL

Enorme snoek!

In de Vliet, onder de Hoornbrug, is deze joekel gevangen door Paul Brule. Een hele klus was het om 'haar' binnen te halen, deze vrouwtjes-snoek. Mannetjes worden niet groter dan ongeveer 80 cm en deze kanjer is maar liefst 109 cm lang!

Een snoek vangen is natuurlijk ook een gevaarlijke klus. Maar liefst circa 700 tanden hebben ze in hun bek. Die zijn heel scherp en staan naar binnen gericht. Als een proovis eenmaal in de bek zit, is er geen ontkomen meer aan. Dus je moet goed weten hoe je een snoek vast kunt houden. Paul past hier de kieuwgreep toe. Maar ook dat is natuurlijk oppassen geblazen. Zeker omdat dit een zwaar en sterk exemplaar is. Hoe zwaar dat weten we niet, want Paul heeft de vrouwtjes-snoek direct weer net-

jes teruggezet in de Vliet. Gelukkig zat er naast de brug nog een visser en die heeft toen deze fraaie, stoere foto gemaakt.

Mocht je volgende zomer gaan zwemmen in de Vliet, bedenk dan dat deze snoek nog groter is geworden ... Maar gelukkig hoeft je voor een snoek in het water niet bang te zijn, want snoeken zijn bang voor mensen.

Siep Jurna

Oskar

Meike is opgegroeid op een boerderij met veel dieren waaronder ook teckels. Bizar feit is dat bij haar geboorte er een teckel weg moest omdat hij niet aardig was voor kinderen... Nu, jaren later, is er bij de familie Doering weer een teckel te vinden. Dochter Marlene wilde graag een hond maar door het werk van beide ouders kwam het er niet van. Zij wilden een hond niet de hele dag alleen laten.

Door het thuiswerken tijdens de corona periode deed zich een nieuwe kans voor!

Er werd op zoek gegaan naar een hond. De teckel kwam (weer) in beeld. Maar ook door corona waren er lange wachttijden voor een pup. Bij een Nederlandse fokker

in Duitsland kregen zij een ruwharige teckel in het vizier, geboren in juni 2021. Na 9 weken kwam de kleine reu naar de Nas-saukade.

Ondertussen bedacht ieder familielid een passende naam. Het werd: Oskar.

Zoals bij iedere pup had Oskar in het begin veel aandacht nodig. Een aantal weken sliep hij boven maar langzamerhand kwam hij steeds meer naar beneden. Traplopen is niet goed voor deze hondjes.... Hij blijft nu beneden en bepaalt zelf zijn slaapplek (mand, kussen, bench). Oskar wordt 3 keer per dag uitgelaten. Hij heeft een eigen wil en kan behoorlijk blaffen, vooral als er mannen in de buurt komen. Vrouwen vindt hij leuker. Hij is een dappere kleine waakhond.

Dat blaffen, te pas en te onpas, vindt Meike erg vervelend. Vooral als mensen van zijn geblaf erg schrikken. Zij houdt zich aanbevolen voor tips om dit onder controle te krijgen.

Nora Groot

HET RIJSWIJKS GROEN VAN TOEN
Een avondwandeling met Tollens in 1850

“Als alles stil wordt, lucht en grond,
dan dool ik liefst de wandelperken,
de dreven en de beemden rond.”

HENDRIK TOLLENS

De kerkklok heeft zojuist zeven keer geslagen. Achter de gesloten voordeuren worden kinderen naar bed gestuurd, vogels zoeken een plekje voor de nacht. Op straat is het stil. Heel Rijswijk is in rust. Of toch niet? Kijk daar, aan de overkant van de kerk. De deur van Huize Ottoburg gaat open. Een statige heer schrijdt naar buiten. Langs de bloemperken in zijn voortuin loopt hij naar het smeedijzeren hek, dat de afscheiding vormt tussen het huis en de Herenstraat.

Zo begint “Het Rijswijks Groen van Toen”, het verhaal van een avondwandeling met Tollens in 1850. Hendrik Tollens, misschien wel onze meest bekende Rijswijker, woonde en werkte van 1846 tot 1856 (het jaar waarin hij stierf) in Rijswijk. Zijn woonhuis is het huidige Museum Rijswijk. Zijn liefde voor wandelen in de natuur rondom Rijswijk is in zijn gedichten terug te vinden.

Tierelierslaantje

Op verzoek van de stichting Leeuwendaal Duurzaam en Groen, “een wijk om op te (vr)eten” kroop dichter-schrijver Lizette de Koning in de huid van Hendrik Tollens. Zij loopt mee met de dichter tijdens zijn avondwandeling op een zomeravond in 1850. Kijkt door zijn ogen, beschrijft wat hij zoal ziet. En hoort. De loeiende koe in het weiland

langs de Zandweg (nu de Van Vredenburgweg). Langs de eeuwenoude herberg Kuys Witsenburgh op de hoek van de Straatweg naar Delft (nu de Haagweg). Over het pad door de landerijen van buitenplaats Leeuwendaal. Hooft de kikkers kwaken, snuift de avondlucht op lang de sloot van het Tierelierslaantje, zoals de Thierensgade toentertijd heette. De wandelroute van Tollens staat op een oude kaart aangegeven. Afbeeldingen van schilderijen, litho’s en tekeningen uit die tijd van het landschap en buitens maken het geheel compleet. Zo kunnen we anno nu met Tollens meewandelen. Ons verbazen over hoe het toen was, niet eens zó lang geleden. Ontdekken wat we nog kunnen herkennen. Als inspiratie. Wat zouden we kunnen doen om het landschap van toen opnieuw te beleven?

Hendrik Tollens overhandigt het eerste exemplaar van zijn avondwandeling aan Mark Wit, wethouder voor onder meer groenbeleid, cultureel erfgoed, inrichting en beheer van openbare ruimte. Dat gebeurde tijdens een Groene Markt op het “Museumplein” (het pleintje voor het Museum). Ingericht met kramen van onder meer De Groene Karavaan, Natuurlijk Delfland, het IVN.

Museumwinkel Rijswijk

Het “Rijswijks Groen van Toen, een avondwandeling met Tollens in 1850” is voor een paar euro te koop in de winkel van het Museum Rijswijk. De opbrengst komt ten goede aan het Museum – een welkome aanvulling op het door magere coronajaren sterk geslonken budget. Dat dit boekje hier komt te liggen, past ook in de hoofddoelen van de stich-

Leeuwendaal
duurzaam en groen

ting Leeuwendaal Duurzaam en Groen: “Mensen met elkaar in contact brengen via activiteiten die de kwaliteit van de groene leefomgeving en biodiversiteit versterken, volwassenen en kinderen betrekken bij de natuur om hen heen.” Om die reden komen resterende fondsen ook ten goede aan het Museum.

Barbara Schilperoort

9 JAAR LEEUWENDAAL DUURZAAM EN GROEN

Met deze Groene Markt én de publicatie “Het Rijswijks Groen van Toen” sluit de stichting Leeuwendaal Duurzaam en Groen: “een wijk om op te (vr)eten” negen actieve jaren af. Een groene informatiemarkt met tal van kramen was het begin. 300 belangstellenden uit Leeuwendaal en omgeving kwamen naar de Compagnie, woonden lezingen bij. Kinderen timmerden onder begeleiding zelf een vogelhuisje. Overige activiteiten volgden: een serie IVN-workshops Natuurlijk Tuinieren (in de kas van Middin naast Dorrepaal), een netwerk moestuinieren, werkbezoeken aan inspirerende tuinen, planten van fruitbomen langs de Nassaukade, bebloemen van boomspiegels, publicatie diverse voorlichtingsbrochures, een aantal groene markten op het pleintje voor de Leeuwendaalkerk. Subsidies van het Oranjefonds, Fonds 1818 en de gemeente Rijswijk maakten dit alles mogelijk.

Buurtrestaurant voor:

.Private dining

.Table d'Hote

.Wijnproeverijen met food pairing

.Kooklessen vanaf 1 tot 8 personen

Traiteur voor :

.Home cooking

.Afternoon tea

.Wijnproeverijen op locatie

*Batelaan Culinair
Haagweg 171
2281aj Rijswijk*

*peterbatelaan@kpnmail.nl
0634003224*

Met plezier Engels of Duits leren?

Dat kan!

Lessen op maat, voor kinderen of volwassenen,
Individueel of in kleine groepjes,
Onder leiding van een ervaren en enthousiaste juf.

Ruth Sprecher
Regentesselaan 71, Rijswijk
070-3954705 / ruth@regent.nl

Bij Werker Notariaat zijn wij gespecialiseerd in familie- en erfrecht.

U kunt bij ons terecht voor:

- ▶ levenstestamenten
- ▶ testamenten
- ▶ huwelijks- of partnerschapsvoorwaarden
- ▶ samenlevingsovereenkomsten
- ▶ schenkingen
- ▶ verklaringen van erfrecht en/of executele
- ▶ advies en hulp bij de afwikkeling van een nalatenschap

Ook zijn wij gespecialiseerd in ondernemingsrecht gericht op het MKB.

Daarnaast kunt u voor onroerend goed transacties, zoals de overdracht van een woning of het vestigen van een hypotheek, bij ons terecht.

Meer informatie over onze dienstverlening, ons kantoor en team vindt u op onze website www.werkernotariaat.nl.

Voor vragen zijn wij telefonisch bereikbaar op 070 219 78 78.

**WERKER
NOTARIAAT**

Maanweg 174
2516 AB Den Haag
070 219 78 78
info@werkernotariaat.nl
www.werkernotariaat.nl

Spullen over? Doneer ze aan de weggeefwinkel!

Alles is flink duurder geworden en dat voelen we in onze portemonnee. Mensen die het financieel al niet makkelijk hadden, kunnen nu helemaal niet meer rondkomen. Gelukkig kunnen zij terecht bij de weggeefwinkel in Oud Rijswijk. Wie iets nodig heeft, kan dit gratis ophalen. Ik sprak met Bernadette Munts bij wie het allemaal begon.

Bernadette vertelt dat ze vanuit haar huis is begonnen. Destijds kon ze zelf moeilijk rondkomen en was ze blij met de spullen die ze van anderen kreeg. Dat werden er steeds meer. Wat ze zelf niet nodig had, gaf ze weer door aan anderen. "Het is zonde als goede spullen worden weggegooid terwijl zoveel mensen ze hard nodig hebben." Welzijnswerk Rijswijk kwam dit ter ore en koppelde haar aan iemand die hetzelfde deed. Dat is nu ongeveer 8 jaar geleden. Enkele keren per jaar stelden ze een pop-up winkel open met alle spullen die ze hadden verzameld. Dat was in het Oude Raadhuis en bij Welzijn Rijswijk. De winkel verhuisde naar de P. van Vlietlaan, maar groeide daar al snel uit zijn jasje. Inmiddels is de weggeefwinkel gevestigd op de bovenverdieping van de voormalige Ottoburgschool in de Esdoornstraat. Bernadette runt de zaak met haar collega Gracella Strijdhafthig en ongeveer 25 vrijwilligers.

Niet ongelimiteerd winkelen

Mensen met een ooievaarspas kunnen van de weggeefwinkel gebruik maken. Soms komen klanten via een instantie, zoals de Stichting Anton Constandse, naar de weggeefwinkel toe. Het aantal bezoekers neemt toe. "Helaas", zegt Bernadette er bij, "want dat betekent dat steeds meer mensen in armoede leven." Winkelen kan alleen op afspraak. Dat was nodig tijdens de corona-periode. En het beviel eigenlijk zo goed, dat dit niet meer is veranderd. Zo houden ze de aanloop onder controle. Bezoekers kunnen niet ongelimiteerd komen winkelen. Het gaat echt om artikelen die noodzakelijk zijn. Er is een maximum van 5 stuks per 3 weken per persoon. En voor jassen, tassen en schoenen geldt een beperking.

Niet alles is te krijgen

De weggeefwinkel heeft een uitgebreid

assortiment van kleding, huishoudelijke artikelen, klein huisraad, speelgoed, et cetera. Ook versieringen voor Kerst zijn te krijgen. De vrijwilligers stellen daarnaast babypakketten en verhuispakketten samen. Grote meubels staan er niet. Simpelweg omdat de locatie daarvoor te klein is. Soms gaan artikelen naar weggeefwinkels in de buurt, zoals een restpartij van 100 bruidsjurken die ze ooit aan de weggeefwinkel in Zoetermeer hebben gegeven. De weggeefwinkel werkt samen met het armoedefonds. Daar kunnen ze producten aanvragen (als het aanbod er is) zoals menstruatie- of verzorgingsproducten. Niet alles is in de weggeefwinkel te krijgen. Zo kreeg Bernadette ooit de vraag of de winkel ook geld waggaf. Ze moest deze klant jammer genoeg teleurstellen.

Doneren of aanmelden als klant

Donaties zijn altijd welkom. Er is nu vooral behoefte aan tienerkleding, herenkleding en keukengerei (pannen, borden, servies, kopjes enzovoorts). Mocht je wat willen doneren, dan kun je een mail sturen naar info@weggeefwinkelrijswijk.nl. Nieuwe klanten kunnen zich via dit mailadres melden voor het maken van een afspraak.

Bernadette zegt tot slot dat er elke laatste zaterdag van de maand een verkoopdag is. Deze verkoopdagen genereren wat inkomsten. De eerstvolgende is op zaterdag 28 januari. Iedereen is welkom!

Annemiek van der Zande

Collectant in de wijk

Toen Anne van Putten geconfronteerd werd met de ziekte van Parkinson bij zowel haar schoonvader als haar schoonmoeder en zag hoe snel deze ziekte om zich heen greep vroeg zij zich af: "Wat kan ik doen?"

De ziekte van Parkinson neemt snel toe. Bekende Nederlanders spraken zich uit in de media over wat deze ziekte met hen doet. Zo kwam voor Anne de Hersenstichting in beeld en gaf zij zich op als collectante. Haar eerste optreden viel helaas in coronatijd, maar zij haalde toch veel geld op via de online collecte: laagdrempelig en veilig! Gelukkig kan er weer via de huis-aan-huis collecte geld ingezameld worden. Zij moest wel een barrière overwinnen om aan te bellen ofschoon ze al eerder had gecollecteerd voor Amnesty en het klappen van de zweep wel kende.

Alles valt of staat met een leuke introductie als de deur opengaat. "Ik ben Anne, uw

buurvrouw uit Leeuwendaal. Heeft u iets over voor.....". Vooral dat zij uit de wijk komt, schept vertrouwen en heeft invloed op de donatie. Het leuke aan collecteren in de wijk voor een goed doel vindt zij de vaak spontane gesprekken met de mensen. Het kost wat meer tijd, maar dat heeft zij er graag voor over.

Leuke ervaringen had ze o.a. in de flat aan de Nassaukade. In korte tijd benaderde je veel bewoners. Het viel haar op dat veel mensen met de QR-code overweg konden en dat sommige bewoners een potje met muntjes klaar hadden staan. Leukste ervaring was bij iemand die zei: "Ik heb nog iets in mij achterzak zitten" en die spontaan 20 Euro doneerde.

Die QR-code blijft voor sommige mensen lastig maar met de juiste telefoon en een beetje uitleg kun je makkelijk een zelf gekozen bedrag doneren. Het is een veilige en snelle methode voor zowel de instelling als de collectant. Volgens Anne zullen we ook in de toekomst nog steeds doneren aan goede doelen via de collectebus en de QR-code. Heel anders dan bijvoorbeeld in de VS waar veel instellingen geen subsidie krijgen en men heel afhankelijk is van donaties om te

kunnen blijven voortbestaan. Fondsenwerving kan daar een volledige baan zijn. De collecte van de Hersenstichting van februari jl. bracht landelijk € 735.000,- op. Anne gaat begin volgend jaar zeker weer collecteren voor deze stichting en hoopt veel geld op

te halen via de collectebus en QR-code. U weet nu wie er aan komt! Enne... doe gewoon open en laat de collectant niet staan ook als u niet wil doneren!

Nora Groot

Expositie in De Compagnie

Interessante expositie van schildersgroep "De Blauwe Maendagh" te bekijken op ma. t/m. vr. van 9.00 - 17.00 uur tot 10 februari in De Compagnie.

Mag ik uw huidprobleem oplossen?

WWW.SKINAID.NL

oedeem (vochtophoping) - acne of
onzuivere huid - nazorg bij kanker
pigmentvlekken - rode adertjes
litttekens - steelwratjes - kaalheid
overbeheering - verouderde huid

Dickensnostalgia

Boomstammen zien bijna zwart van herfstregens, in het grijze filigraan van takken en twijgjes hangt nog een enkel blad dat van geen loslaten wil weten. Op sommige dagen gaan ochtendschemer en avonddonker ongemerkt in elkaar over. De kans op een witte Kerst is wederom miniem. Hoe lang geleden is het wel niet dat het sneeuwde, dat we sneeuwballen gooiden, een sneeuwpop maakten, compleet met zwarte hoed en wortel-neus...

Misschien is het wel uit nostalgie naar een witte winter, dat we massaal Dickensavonden bezoeken. Dat we mee-schuifelen in de drukte door veel te nauwe straatjes van historische dorpen, stadjes en steden. Er ons vergapen aan de 19e-eeuwse kostuumfilm die zich voor onze ogen afspeelt. Met mannen en hoge hoeden, mantels met pelerines, slobkousen. Met vrouwen in lange wijde jurken en crinolines, blouses met kanten jabotjes. Met meisjes in schortjurkjes, grote strikken in hun haar. Nepsneeuw en een kunststof-schaatsbaan maken het sprookje compleet.

Ook in onze Herenstraat belanden we midden in de eeuw van Dickens. Letterlijk. Want dichterbij Hendrik Tollens woonde en werkte toentertijd in het pand waar nu het Museum Rijswijk huist. Hoogstwaarschijnlijk leest hij er de Christmas Carol waarin Charles Dickens beschrijft hoe vrek Scrooge verandert in een gulle gever. Waarschijnlijk kennen zij beiden het sprookje "Het meisje met de zwavelstokjes" van Hans Christiaan Andersen dat in die jaren verschijnt. Over het arme meisje dat sterft van honger en kou op de stoep van een huis waar rijke mensen wonen, binnen het haardvuur brandt en een goedgevulde Kerstdis wacht.

Kerstverhalen. We lezen ze, zien verfilmingen in de bioscoop en op tv. We nestelen ons op de bank om voor de zoveelste keer te smullen van Bing Crosby's White Christmas. Onder een dekentje, omdat de thermostaat laag staat. Stook niet in kamers waar je niet bent en houd de deuren dicht, luidt een advies om energiekosten te drukken. Onze voorouders ten tijde van Dickens, Tollens en Andersen droegen lange onderbroeken en bedrokken om zich warm te houden. Kortere geleerden droegen we kriebelende wollen borstrokken en maillots. Kregen we een kruik mee naar bed in onze onverwarmde slaapkamers waar 's winters ijsbloemen op de ramen groeiden. Initiatiefnemers van "Warme Truien-dag" die komende februari voor de zeventiende keer plaatsvindt, roepen op de thermostaat lager te zetten, tot een temperatuur die je trui toelaat. Goed voor milieu en portemonnee. Buiten waait de wind om het huis, binnen snort de kachel op vier. Er hangt een lapje voor de brievenbus en in de tochtigste kieren zit papier, zingen Kees van Kooten en Wim de Bie over de naoorlogse jaren in hun lied "Toen was geluk heel gewoon".

Vorst aan het begin van de winter doet planten goed. Koude geeft ze een seintje om echt in rust te gaan. Misschien voor ons ook wel een goed idee. Hoeven we niet te stoken. En kunnen we dromen over een witte winter...

Barbara Schilperoord

NIEUWSTE ABONNEMENT VOOR GEZONDHEID & FYSIOTHERAPIE

SPORTEN & FYSIOTHERAPIE
IN ÉÉN PAKKET

FYSIOTHERAPIE - SHOCKWAVE - REVALIDATIE
FITNESS - PERSONAL TRAINING - SPINNING

- ✓ Fitter
- ✓ Krachtiger
- ✓ Energieker
- ✓ Gelukkiger

ONBEPERKT
TRAINEN

GEEN
FYSIOTHERAPIE

€ 39

ONBEPERKT
TRAINEN

PLUS 6 KEER
FYSIOTHERAPIE

€ 59

ONBEPERKT
TRAINEN

PLUS 12 KEER
FYSIOTHERAPIE

€ 69

FYSIOPRAKTIJK RIJSWIJK
Geestbrugkade 35 - Rijswijk

MAAK EEN AFSpraak

☎ 085-0220320

FYSIOPRAKTIJKRIJSWIJK.NL